

Yerli 1 iş çide kaldı, Çinli 40 yeni iş ç i aldı

Ekonomi Bakanlığı ile Merkez Bankası arasında "gaz-fren" tartışmaları sürüp giderken Çinli rakipleriyle boğuş an sanayici ekonomi yönetiminden, yerli ekonomiyi Çin'den kurtaracak karşı mucize bekliyor.

"Mucize" kelimesini kullanıyor olmamız boşuna değil. Yerli sanayicinin Çinli rakipleri karşısında yaşadığı zorluğu ve her geçen gün uğradığı cephe kaybını dikkate alınca, künden kurtuluşun başka bir kelimeyle ifadesi pek mümkün görünmüyor.

30 iş çiden bin 200 iş ç iye çıktı

Hüseyin Kutsi Tuncay Ankaralı bir sanayici. Kendi kurduğu fabrikasında yedek parça üretiyor. Organize Sanayi Bölgeleri Derneği'nin (OSBDER) başkanlığını yapıyor ve aynı zamanda Anadolu OSB'nin de başkanı. Tuncay 2002 yılında kendi şirketiyle aynı ölçekte olan Çinli bir firmayla ticarete başlamış. Her iki firmada da 30 iş ç i çalışıyor-muş ve her ikisi de benzer parçalar üretiyor-muş. Bugün Tuncay'ın fabrikasında yine 30 kişi çalışıyor. Çinli firmada çalışan iş ç i sayısı ise bin 200'e çıkmış. Kolay değil, Çin'deki fabrikanın iş ç i sayısı 40 kat artmış. Tuncay, belki de sanayicilerimizin tümünün karşı karşıya kaldığı durumu şöyle anlatıyor:

"Başlangıçta bazı ara mallarını Çinli firmadan ithal edip burada nihai ürünü üretiyorduk. Böylece maliyetimiz düşüyor, rekabet şansı buluyorduk. Sonra zaman içinde durum aleyhimize gelişmeye başladı. Bizim üretim maliyetlerimiz artarken Çinli firmanın sanki maliyeti azaldı, ara malı fiyatına bitmiş ürün üretmeye başladı. Rekabet edemediğimiz malları doğrudan bu firmadan almaya başladık. Artan maliyetler yüzünden sonuçta öyle bir noktaya geldik ki, burada üretim yapmak yerine Çinli firmanın ürününü satmak daha kârlı hale geldi. Biz mal aldıkça yerimizde saydık, Çinli sattıkça katlanarak büyüdü."

TL ithal üründe değerli, yerlide değersiz

Tuncay, Çin mucizesinin temelinde kur politikasının yattığını düşünüyor. Diyor ki: "Kur 10 yıl önce de bu seviyelerdeydi bugün de aynı seviyelerde. Benim paramın alım gücü yabancı malları satın alırken yüksek ancak yerli malı alırken düşük. Çünkü düşük kur nedeniyle Çinli'nin ABD'linin, Avrupalı'nın ürettiği ürünün fiyatı yıllardır artmıyor. Türkiye'de üretilen ürün ise başta enerji olmak üzere sürekli artan maliyetler nedeniyle yerinde duramıyor, zamlanıyor, rekabet şansını kaybediyor. Hal böyle olunca üretim değil ithalat daha cazip hale geliyor."

Tuncay, mucizeyi anlamak için kalkmış Çinli firmayı ziyarete gitmiş. Çinli patron demiş ki: "Devlet bana yatırım yapmam için 30 yıl vadeli, sıfır faizli kredi veriyor. Kredi için tek şart var, o da istihdam. İhracattan elde ettiğim döviz kendi paramız Yuan'a dönüştürürken bana avantaj sağlıyor. Sen burada 100 dolar bozdurursan 620-630 Yuan alırsın. Ben döviz teslim edince 720 Yuan alıyorum. Dolayısıyla ürettiğim ürünü sıfır kârla satsam bile yüzde 16 net kazancım cebimde. Hal böyle olunca frene basamıyorum, durmadan büyüyorum, büyüyorum..."

Sanayicinin beklediği mucizeye, Merkez Bankası'nın "enflasyon" öncelikli hedefinde yasal değişikliğe giderek ulaşmak mümkün olabilir mi? Belki de Merkez Bankası'na yeni ödülleri için yeni fırsatlar verilmeli...